

Justiskomiteen
Stortinget

0026 Oslo

Deres referanse

Vår referanse 20/00010-372

Vår dato 05.01.2021

Fellesorganisasjonen (FO)

Mariboegate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

Høring - Prop. 143 L Endringer i straffegjennomføringsloven mv.

fo.no

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 31000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Hovedtyngden av FOs medlemmer i kriminalomsorgen er ansatt i sosialfaglige stillinger i friomsorgen. Vårt innspill vil derfor i hovedsak omhandle friomsorgen i forbindelse med en omstilling. Diskusjonen om organisering har pågått over flere år og for våre medlemmer er det viktig at det nå tas en avgjørelse. Samtidig synes vi det er uheldig at det ikke er foretatt en god evaluering av gjeldende organisasjonsform og at evalueringen av de fire pilotene ikke foreligger. Vi savner med andre ord en bedre faglig begrunnelse for omorganiseringen.

Enhetsmodellen

For å sikre en kvalitativt bedre og sømløs kriminalomsorg foreslås en ny modell med to nivåer. FO tar ikke stilling til hvorvidt dette bidrar til en bedre kriminalomsorg, men vi har noen bekymringer uavhengig av organisasjonsform knyttet til arbeidet i friomsorgen. Vår hovedbekymring er at friomsorgen og friomsorgens arbeid skal usynliggjøres som en følge av en sammenslåing av fengsel og friomsorg.

Prinsippet om sømløshet.

Ifølge prinsippet om sømløshet skal det være et bedre samarbeid mellom fengsel og friomsorg. FO er også opptatt av dette, men samarbeidet mellom fengsel og friomsorg blir ikke nødvendigvis bedre i ny organisasjonsmodell. Det er også viktig å understreke at hovedoppgaven til friomsorgen er arbeid med frihetsrelaterte straffer som samfunnsstraff, program mot ruspåvirket kjøring, narkotikaprogram med domstolskontroll mm. Ifølge medlemmene våre i friomsorgen er bare en liten del av arbeidet de utfører opp mot fengslene (kanskje 5-10 %). Deres arbeid handler i stedet om å etablere og følge opp samarbeid med helt andre instanser som NAV, rusomsorg, utdanningsinstitusjoner mv., og å gjennomføre samtaler med domfelte med sikte på endring og rehabilitering.

Prinsippet om at enhetene må være store nok

FO er opptatt av å sikre og styrke ressurstilførselen til friomsorgen. Vi er bekymret for friomsorgens posisjon uavhengig av modell. Selv om vi mener at det er et underforbruk av alternative straffereaksjoner, som for eksempel samfunnsstraff, så går utviklingen i retning av flere ulike straffegjennomføringsformer der nye oppgaver blir lagt til friomsorgen. Dette krever økte ressurser.

I utredningen «Omorganisering av Kriminalomsorgen» (2014) ble det vist til at mange i etaten har uttrykt sterk bekymring for at sammenslåing av fengsler og friomsorgskontor under en leder vil innebære en risiko for «usynliggjøring» av friomsorgsarbeidet. Departementet understreket i utredningen at dersom enhetsmodellen vedtas, må det etableres konkrete tiltak for å motvirke en slik «usynliggjøring». Det er FO helt enige i. Friomsorgen lider allerede under dette i dag og vi er redd det vil forsterkes ved en sammenslåing i en felles enhet.

Hva FO mener må på plass:

- I forslaget vises det til DIFIs evaluering fra 2017 som slo fast at Kriminalomsorgsdirektoratet må ta en sterkere faglig rolle. FO etterlyser i den forbindelse både et sterkere faglig og politisk engasjement rundt friomsorgens arbeid og betydning av sosialfaglig kompetanse i straffegjennomføringen.
- Ved en eventuell nedleggelse av regionene må man i hovedsak sørge for at de frigjorte ressursene overføres til enhetene. Samtidig er det viktig at noen av stillingene overføres til KDI og besettes av ansatte med høy sosialfaglig kompetanse og brei erfaring fra friomsorgsarbeid, slik at direktoratets kompetanse forsterkes på dette området.
- FO etterlyser et større politisk engasjement rundt bruk av alternative straffereaksjoner, og en revitalisering av ambisjonene og visjonene som lå i St.meld. nr. 37 (2007-2008) «Straff som virker». Det trengs en større bevissthet om at kriminalomsorg er noe mer enn bare fengsel, noe som må komme sterkere til uttrykk både i planarbeidet for kriminalomsorgen og den offentlige samtalen.
- Ved en eventuell samorganisering mellom friomsorgskontor og fengsel er det viktig å øremerke midler til drift av friomsorgskontoret og at avdelingsleder for friomsorgskontorene får eget budsjett, nødvendige fullmakter og handlingsrom. Vi er bekymret for at friomsorgen vil lide økonomisk ved en sammenslåing med fengslene.
- Vi er også opptatt av at det må være friomsorgskontoret selv som har tilsettelsesmyndighet og at dette forankres lokalt ved friomsorgen. En slik forankring vil sikre ansatte med sosialfaglig utdanning. Tilsvarende må friomsorgskontorene være egne «arbeidsområder» i Hovedavtalen i statens forstand, der de ansatte kan utøve medbestemmelse gjennom deres organisasjoner. Disse tiltakene vil bidra til at friomsorgen ikke blir et «vedheng» til fengslene, noe som vil være veldig uheldig for rekrutteringen av ansatte og kvaliteten på straffegjennomføringen.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Inger Karseth
Rådgiver